

Kuntalaisaloite, tuulivoimalat vähintään 2 kilometrin etäisyydelle asutuksesta

Khall § 113
157/00.02.01/2025

Valmistelija: Kaavoittaja Mika Hakkarainen, puh 040 187 7970

Kunnan asukkaalla on oikeus kuntalain 5 luvun 23 §:n mukaan tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet.

Ristijärven kunnan Hallintosäännön 16 luvussa on kerrottu aloiteoikeudesta ja 144:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa.

Hallintosäännön 145 §:n mukaan aloitteen käsittelee se kunnan viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Kunnanhallituksen vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Ristijärven kunta on saanut seuraavan aloitteen:

Esitän, että Ristijärven kunta turvaa asukkaidensa hyvinvointia ja asumisviihtyvyyttä määräämällä, että teollisen kokoluokan tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään kahden kilometrin etäisyydelle asuinrakennuksista ja lomarakennuksista.

Tuulivoimala-alueiden rakentaminen on teollista energiantuotantoa, jolla on merkittäviä heikentäviä vaikutuksia luontoon, maisemaan ja myös ihmisiin. Selvityksissä ja lupaprosesseissa vaikutuksia arvioidaan ja ne pyritään pitämään kohtuullisina. Lakiteksteissä suoraan määrätään, että yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle kohtuutonta haittaa.

Energiaa tulee tietenkin pyrkiä säästämään, mutta siirtyminen pois fossiilisista energialähteistä lisää väistämättä sähkönkulutusta. Koko Suomi tarvitsee lisää sähköntuotantoa ja siihen tuulivoima on tämänhetkisistä vaihtoehtoista yksi parhaista. Maakuntakaavoituksessa ja lopullisesti kuntakaavoituksessa osoitetaan alueet, jonne tuulivoimaloita voi rakentaa. Kunnanvaltuutetut lopulta päättävät, minne ja millä ehdoilla tuulivoimaloita Ristijärvellä voidaan rakentaa.

Tuulivoimaloiden melu on yksi eniten valituksia aiheuttaneista haitoista. Lakien ja määräysten mukaisesti tuulivoimaloiden melulle on annettu rajat, joita asuntojen pihilla ei saa ylittää. Tuulivoiman rakentaja pyrkii useimmiten maksimoimaan voimaloiden määrän ja silloin voimalat sijaitsevat juuri melumallinnusten määrittämällä alueella.

Melumallinnukset tehdään tarkkojen ohjeiden mukaan ja ovat mielestäni lähtökohtaisesti luotettavia. Ohjearvojen sallima 40 dB on kuitenkin jo selvästi kuultavaa ääntä, joka voi jatkua vuorokauden ympäri, päivällä ja yöllä. Käytännössä melutaso tietenkin vaihtelee olosuhteiden mukaan, mutta esimerkiksi kesällä ikkuna auki nukkuminen voi muuttua epämiellyttävämmäksi. Nykytilassaan tuulivoimaloille suunnitellut alueet ovat tyypillisesti syrjäisiä ja varsin hiljaisia alueita, joilla kuuluu vain

luonnonääniä. Teollisen energiantuotannon aiheuttama jatkuva melu entuudestaan hiljaisessa ympäristössä luo suuren kontrastin alueen nykyiseen äänimaisemaan. Kahden kilometrin minimietäisyysvaatimus pienentäisi meluhaittaa.

Kahden kilometrin minimietäisyys tuulivoimaloihin olisi kunnalta osoitus asukkaiden hyvinvoinnista ja viihtyvyydestä välittämistä. Etäisyysmääräys vähentäisi jonkin verran tuulivoimaloiden rakentamismahdollisuuksia Ristijärvellä, mutta vielä jäisi alueita toteutettavaksi ja kiinteistöveroja saataviksi.

Aloitteen käsittely:

Aloitteessa on esitetty, että Ristijärven kunta turvaa asukkaidensa hyvinvointia ja asumisviihtyvyyttä määräämällä, että teollisen kokoluokan tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään kahden kilometrin etäisyydelle asuinrakennuksista ja lomarakennuksista.

Tuulivoimaloiden etäisyyden vähimmäisetäisyyttä asuin- ja lomarakennuksiin ei ole Suomessa lainsäädännöllä säädetty. Tuulivoimarakentamista ohjataan rakentamis- ja alueidenkäyttölain mukaisesti kaavoituksella, jossa arvioidaan tapauskohtaisesti eri vaikutukset (melu, välke, maisema jne.). Myös ympäristövaikutusten arviointi (YVA) ja rakennusluvitustarjonta varmistavat, että asukkaiden hyvinvointi ja turvallisuus otetaan huomioon.

Valtioneuvoston antamat meluohjeet ja olemassa oleva lainsäädäntö tarjoavat riittävän perustan päätöksenteolle, eikä erillistä kunnallista minimietäisyyttä katsota tarpeelliseksi tai juridisesti perustelluksi. Tuulivoimaloiden sopiva etäisyys asutuksesta riippuu alueen maastosta, alueelle suunnitellusta tuulivoimalasta ja alueen muusta käytöstä. Tuulivoiman minimietäisyys asuin- ja lomarakennuksiin mallinnoilla (melu, välke) on perusteltua ja tämä mahdollistaa hankkeet paikalliset olosuhteet huomioiden myös Ristijärven kunnan alueella. Asetettu metri-raja voisi estää muuten toteuttamiskelpoiset hankkeet myös Ristijärven kunnan alueella.

Kunta seuraa tuulivoimarakentamisen vaikutuksia ja lainsäädännön kehittymistä ja on valmis tarkastelemaan linjauksiaan tarvittaessa tulevaisuudessa.

Ristijärven kunta ei näe tarpeelliseksi asettaa kiinteää vähimmäisetäisyyttä tuulivoimaloiden ja asutuksen välille ja kunnanhallitus toteaa, että tuulivoimahankkeiden kaavoituksesta ja lopullisesta kaavan hyväksymisestä päätetään hankekohtaisesti kunnanvaltuustossa.

Päätösesitys:

Tuulivoimaloiden etäisyyden vähimmäisetäisyyttä asuin- ja lomarakennuksiin ei ole Suomessa lainsäädännöllä säädetty. Tuulivoimarakentamista ohjataan rakentamis- ja alueidenkäyttölain mukaisesti kaavoituksella, jossa arvioidaan tapauskohtaisesti eri vaikutukset (melu, välke, maisema jne.). Myös ympäristövaikutusten arviointi (YVA) ja rakennusluvitustarjonta varmistavat, että asukkaiden hyvinvointi ja turvallisuus otetaan huomioon.

Valtioneuvoston antamat meluohjeet ja olemassa oleva lainsäädäntö tarjoavat riittävän perustan päätöksenteolle, eikä erillistä kunnallista minimietäisyyttä katsota tarpeelliseksi tai juridisesti perustelluksi. Tuulivoimaloiden sopiva etäisyys asutuksesta riippuu alueen maastosta, alueelle suunnitellusta tuulivoimalasta ja alueen muusta käytöstä. Tuulivoiman minimietäisyys asuin- ja lomarakennuksiin mallinnoilla (melu, välke) on perusteltua ja tämä mahdollistaa hankkeet paikalliset olosuhteet huomioiden myös Ristijärven kunnan alueella. Asetettu metri-raja voisi estää muuten toteuttamiskelpoiset hankkeet myös Ristijärven kunnan alueella.

Kunta seuraa tuulivoimarakentamisen vaikutuksia ja lainsäädännön kehittymistä ja on valmis tarkastelemaan linjauksiaan tarvittaessa tulevaisuudessa.

Ristijärven kunta ei näe tarpeelliseksi asettaa kiinteää vähimmäisetäisyyttä tuulivoimaloiden ja asutuksen välille ja kunnanhallitus toteaa, että tuulivoimahankkeiden kaavoituksesta ja lopullisesta kaavan hyväksymisestä päätetään hankekohtaisesti kunnanvaltuustossa.

Päätös:

Arto Klemetti poistui esteellisenä asian käsittelyn ajaksi.

Hyväksyi.